

Bruksela, 5 lipca 2023 r.
(OR. en)

11492/23

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0252 (COD)

POLCOM 148
SPG 5
CODEC 1290

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	4 lipca 2023 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2023) 426 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012 z dnia 25 października 2012 r. wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 732/2008

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2023) 426 final.

Załącznik: COM(2023) 426 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 4.7.2023 r.
COM(2023) 426 final

2023/0252 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012 z dnia
25 października 2012 r. wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych
i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 732/2008**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Od 1971 r. Unia Europejska (UE) przyznaje preferencje handlowe krajom rozwijającym się¹ w ramach ogólnego systemu preferencji taryfowych (GSP). System ten stanowi element wspólnej polityki handlowej UE zgodnie z przyjętymi przepisami ogólnymi regulującymi działania zewnętrzne UE².

Ogólny system preferencji taryfowych (GSP) to jeden z kluczowych instrumentów UE, który służy pomaganiu krajom rozwijającym się w integracji z gospodarką światową przez handel, zmniejszaniu ubóstwa oraz wspieraniu zrównoważonego rozwoju przez promowanie podstawowych praw człowieka i praw pracowniczych, a także ochrony środowiska i dobrych rządów. System GSP obejmuje trzy rozwiązania:

- Standardowy GSP: skierowany do krajów o niskim dochodzie i krajów o niższym średnim dochodzie i zakładający obniżenie lub całkowite zniesienie należności celnych na dwie trzecie pozycji taryfowych UE.
- GSP+: szczególne rozwiązanie motywacyjne dotyczące zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów, które obniża taryfy celne do 0 % zasadniczo dla tych samych pozycji taryfowych co standardowy GSP. Przyznaje się je narażonym na zagrożenia krajom o niskim dochodzie oraz krajom o niższym średnim dochodzie, które wdrażają 27 konwencji międzynarodowych dotyczących praw człowieka, praw pracowniczych, ochrony środowiska oraz dobrych rządów.
- EBA („wszystko oprócz broni”): szczególne ustalenie dotyczące krajów najsłabiej rozwiniętych (kraje LDC), które zapewnia im bezcłowy, wolny od kontyngentów dostęp do rynku UE dla wszystkich produktów z wyjątkiem broni i amunicji.

Obecny system opiera się na rozporządzeniu (UE) nr 978/2012³ i ma zastosowanie do 31 grudnia 2023 r. Jeśli przed tą datą nie zostanie przyjęte nowe rozporządzenie zastępujące obecnie obowiązujące rozporządzenie, standardowy GSP i GSP+ przestaną obowiązywać z dniem 1 stycznia 2024 r. Przywóz z krajów rozwijających się w ramach standardowego GSP i GSP+ zostałby tym samym obciążony cłami dla krajów objętych klauzulą najwyższego uprzywilejowania (KNU). Przywóz z krajów najsłabiej rozwiniętych byłby jednak nadal objęty ustaleniami poczynionymi w ramach EBA, dla których nie określono daty wygaśnięcia.

¹ Wyrażenie „kraje rozwijające się” jest stosowane zgodnie z terminologią WTO, zob. na przykład formuła wprowadzająca do Porozumienia z Marrakeszu ustanawiającego Światową Organizację Handlu („Uznając ponadto, że potrzebne są skuteczne wysiłki w celu zapewnienia, by kraje rozwijające się, a zwłaszcza najmniej rozwinięte spośród nich, mogły uzyskać taki udział we wzroście handlu międzynarodowego, jaki odpowiada potrzebom ich rozwoju gospodarczego”) oraz klauzulę dopuszczającą GATT („Decyzja w sprawie zróżnicowanego i bardziej uprzywilejowanego wzajemnego traktowania oraz pełniejszego uczestnictwa krajów rozwijających się”).

² Traktat o Unii Europejskiej – TYTUŁ V: POSTANOWIENIA OGÓLNE O DZIAŁANIACH ZEWNĘTRZNYCH UNII I POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA rozdział 1: Postanowienia ogólne o działaniach zewnętrznych Unii – art. 21 http://data.europa.eu/eli/treaty/teu_2008/art_21/oj.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012 z dnia 25 października 2012 r. wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 732/2008 (Dz.U. L 303 z 31.10.2012, s. 1).

22 września 2021 r. Komisja Europejska przyjęła wniosek⁴ dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady wprowadzającego ogólny system preferencji taryfowych. Nowe rozporządzenie uchyliloby rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012 i weszłoby w życie z dniem 1 stycznia 2024 r. Zwykła procedura ustawodawcza jest w toku, ale nie została jeszcze zakończona i istnieje ryzyko, że nie zostanie zakończona w terminie. Konieczne jest zapewnienie ciągłości funkcjonowania systemu po 31 grudnia 2023 r. Skutkiem jakiegokolwiek przerwy w funkcjonowaniu systemu GSP byłoby ponowne poddanie wszystkich przywożonych towarów, objętych do tej pory GSP, standardowemu traktowaniu zgodnie z zasadą najwyższego uprzywilejowania, z wyłączeniem przywozu z krajów najsłabiej rozwiniętych, podlegającego systemowi „wszystko oprócz broni” (EBA), co oznaczałoby znaczne wstrząsy gospodarcze dla przedsiębiorstw w UE i w krajach korzystających z systemu GSP.

Niniejszy wniosek zostaje przedłożony, aby zapewnić ciągłość i wystarczająco dużo czasu na procedurę ustawodawczą niezbędną do przedłużenia stosowania obowiązujących przepisów i uniknięcia wymienionych powyżej negatywnych skutków. Zdaniem Komisji stosowanie nowego rozporządzenia w sprawie GSP powinno rozpocząć się możliwie jak najszybciej. Gdy to nastąpi, powinno zakończyć się wprowadzane niniejszym rozporządzeniem tymczasowe przedłużenie obecnego systemu. Proponuje się zatem utrzymanie stosowania obecnego rozporządzenia po 31 grudnia 2023 r., bez zmian, do momentu uzgodnienia przez prawodawców i wejścia w życie kolejnego rozporządzenia, po odpowiednim okresie przejściowym.

Ze względu na to, że obecnie nie ma pewności, ile czasu zajmie zakończenie procesu legislacyjnego dotyczącego nowego rozporządzenia w sprawie GSP, proponuje się przedłużenie obowiązywania obecnego rozporządzenia w sprawie GSP do 31 grudnia 2027 r. Zapewni to wystarczająco dużo czasu na opracowanie kolejnego rozporządzenia, uzgodnienie go i przyjęcie z odpowiednim wyprzedzeniem, tak by podmioty gospodarcze i kraje korzystające z systemu GSP mogły przygotować się na wszelkie zmiany, podczas gdy bezterminowe przedłużenie obowiązywania rozporządzenia utrwaliloby w rezultacie stan obecny i opóźniłoby potrzebne reformy systemu.

Niniejszy wniosek zmienia jedynie datę rozpoczęcia stosowania rozporządzenia (UE) nr 978/2012.

Wniosek o przedłużeniu obowiązywania obecnego rozporządzenia w sprawie GSP nie powoduje kosztów obciążających budżet UE. Jego stosowanie nie spowoduje również strat w dochodach z tytułu cel w porównaniu z obecną sytuacją.

⁴ COM(2021) 579 final. Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY wprowadzającego ogólny system preferencji taryfowych i uchylającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012 z dnia 25 października 2012 r. wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 732/2008

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Od 1971 r. Wspólnota przyznaje preferencje handlowe krajom rozwijającym się w ramach swojego ogólnego systemu preferencji taryfowych.
- (2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012¹ przewiduje stosowanie ogólnego systemu preferencji taryfowych („system”) do 31 grudnia 2023 r., z wyjątkiem szczególnych ustaleń dotyczących krajów najsłabiej rozwiniętych, w przypadku których podana data wygaśnięcia nie ma zastosowania.
- (3) 22 września 2021 r. Komisja Europejska przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady wprowadzającego ogólny system preferencji taryfowych i uchylającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012². Proponowane rozporządzenie ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2024 r. Zwykła procedura ustawodawcza jest w toku, ale nie została jeszcze zakończona i istnieje ryzyko, że nie zostanie zakończona przed 31 grudnia 2023 r. W związku z powyższym należy zaproponować przedłużenie okresu obowiązywania rozporządzenia (UE) nr 978/2012, aby zapewnić ciągłość funkcjonowania systemu po 31 grudnia 2023 r. do momentu przyjęcia i rozpoczęcia stosowania kolejnego rozporządzenia.
- (4) Okres przedłużenia obowiązywania obecnego rozporządzenia powinien zapewnić czas niezbędny do przeprowadzenia procedury ustawodawczej w sprawie przyjęcia nowego rozporządzenia. W związku z tym należy przedłużyć okres stosowania rozporządzenia (UE) nr 978/2012 do 31 grudnia 2027 r. Jeżeli rozporządzenie oparte na wniosku Komisji COM(2021)579 zacznie być stosowane przed tą datą, okres przedłużenia stosowania rozporządzenia (UE) nr 978/2012 powinien zostać odpowiednio skrócony, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego okresu przejściowego. W celu

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012 z dnia 25 października 2012 r. wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 732/2008 (Dz.U. L 303 z 31.10.2012, s. 1).

² COM(2021) 579 final.

zapewnienia dalszego stosowania rozporządzenia (UE) nr 978/2012, jeśli publikacja niniejszego rozporządzenia ma miejsce po 31 grudnia 2023 r., należy je stosować z mocą wsteczną od 1 stycznia 2024 r.,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W art. 43 ust. 3 rozporządzenia (UE) 978/2012 rok „2023” zastępuje się rokiem „2027”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Jeśli publikacja ma miejsce po 31 grudnia 2023 r., niniejsze rozporządzenie stosuje się z mocą wsteczną od 1 stycznia 2024 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI
OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI „DOCHODY” –
W PRZYPADKU WNIOSKÓW MAJĄCYCH WPŁYW NA BUDŻET PO STRONIE
DOCHODÓW

1. TYTUŁ WNIOSKU

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012 z dnia 25 października 2012 r. wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 732/2008

2. LINIE BUDŻETOWE:

Linia budżetowa po stronie dochodów (rozdział/artkuł/pozycja): Artykuł 120

Kwota zapisana w budżecie na dany rok: Nie dotyczy

(tylko w przypadku dochodów przeznaczonych na określony cel):

Dochody zostaną przypisane do następującej linii budżetowej po stronie wydatków (rozdział/artkuł/pozycja): Nie dotyczy

3. WPŁYW FINANSOWY

☐ Wniosek nie ma wpływu finansowego

☒ Wniosek nie ma wpływu finansowego na wydatki, lecz ma wpływ finansowy na dochody

☐ Wniosek ma wpływ finansowy na dochody przeznaczone na określony cel

Wpływ ten jest następujący:

(w mln EUR do jednego miejsca po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Wpływ na dochody ³⁴	Okres dwunastomiesięczny rozpoczynający się z dniem 1 stycznia 2024 r. (jeśli ma zastosowanie)	Rok 2024
/Artykuł/ 120	<i>Wpływ na zasoby własne</i>		-2 977,6
Rozdział/artkuł/pozycja...			

³ Podane roczne kwoty muszą być szacunkami opartymi na wzorze lub metodzie, które zostały określone w sekcji 5. Dla roku początkowego kwota roczna jest zwykle wypłacana bez stosowania obniżki lub wypłaty proporcjonalnej.

⁴ W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 20 % na poczet kosztów poboru.

Sytuacja po rozpoczęciu działania					
Linia budżetowa po stronie dochodów	[N+1]	[N+2]	[N+3]	[N+4]	[N+5]
Rozdział/artykuł/pozycja...					
Rozdział/artykuł/pozycja...					

(Tylko w przypadku dochodów przeznaczonych na określony cel, pod warunkiem że linia budżetowa jest już znana): Nie dotyczy

Linia budżetowa po stronie wydatków ⁵	Rok N	Rok N+1
Rozdział/artykuł/pozycja...		
Rozdział/artykuł/pozycja...		

Sytuacja po rozpoczęciu działania					
Linia budżetowa po stronie wydatków	[N+1]	[N+2]	[N+3]	[N+4]	[N+5]
Rozdział/artykuł/pozycja...					
Rozdział/artykuł/pozycja...					

1. ŚRODKI ZWALCZANIA NADUŻYĆ FINANSOWYCH

Nie dotyczy

INNE UWAGI

System ogólnych preferencji taryfowych (GSP) przyznaje, pod pewnymi warunkami, preferencje celne niektórym produktom wprowadzanym na terytorium UE.

W oparciu o ostatnie dostępne dane (z 2019 r.)⁶ przyznawane preferencje wiążą się, zgodnie z proponowanym rozporządzeniem w sprawie GSP, z utratą dochodów dla UE w wysokości 2 977,6 mln EUR (załącznik 1).

Nowe rozporządzenie utrzymałoby istniejące preferencje. Ponadto możliwość, że kraje przestaną kwalifikować się do systemu z powodu osiągnięcia statusu kraju o wyższym

⁵ Do wykorzystania wyłącznie w razie potrzeby.

⁶ Dane za lata 2020 i 2021 są dostępne, ale nie zostały wybrane jako podstawa do obliczeń, ponieważ uważa się je za lata nietypowe i niereprezentatywne.

średnim dochodzie lub podpisania umowy o wolnym handlu z UE, przyczyniłaby się do zmniejszenia utraty dochodów.

Całkowita utrata dochodów wyniosłaby 3 970 mln EUR (kwota brutto). Po odliczeniu 25 % zatrzymywanych w państwach członkowskich w celu zrekompensowania kosztów poboru utracone dochody dla budżetu UE wyniosłyby 2 978 mln EUR i zostałyby rozdzielone między różne systemy w następujący sposób.

mln EUR	Przywóz preferencyjny	Utrata dochodów	25-procentowe zmniejszenie „kosztów poboru w państwach członkowskich”.
EBA	25 171	2 764	2 073
GSP+	8 406	776	582
GSP	13 005	430	323
Ogółem	46 583	3 970	2 978

Załącznik 1: Wpływ na dochody UE w podziale na kraje korzystające z systemu GSP

Kraje korzystające z systemu EBA	Łączny przywóz x 1 000 EUR	Przywóz kwalifikowany x 1 000 EUR	Przywóz preferencyjny x 1 000 EUR	Średnia KNU	Średnia stawka EBA	Utrata dochodów UE x 1 000 EUR
Afganistan	49 655	19 501	14 802	2,9 %	-	434
Angola	3 520 990	37 270	31 004	7,7 %	-	2 378
Bangladesz	15 927 629	15 874 498	15 366 176	11,7 %	-	1 805 019
Benin	19 183	2 854	2 059	7,0 %	-	145
Bhutan	10 022	9 817	9 435	5,7 %	-	542
Burkina Faso	242 090	20 944	20 000	6,1 %	-	1 225
Burundi	31 505	262	142	5,3 %	-	7
Kambodża	4 574 251	4 428 234	4 173 909	11,9 %	-	497 288
Republika Środkowoafrykańska	12 149	66	-	-	-	-
Czad	135 515	1 950	-	-	-	-
Komory	23 416	9 408	8 691	6,6 %	-	573
Demokratyczna Republika Konga	822 182	8 453	1 794	11,1 %	-	200
Dżibuti	3 184	874	81	11,5 %	-	9
Gwinea Równikowa	886 116	16 843	7 407	0,7 %	-	52
Erytrea	1 962	1 737	1 681	11,9 %	-	200

Etiopia	520 210	255 691	246 854	8,8 %	-	21 684
Gambia	13 247	10 897	10 145	8,0 %	-	808
Gwinea	732 435	4 534	1 738	5,9 %	-	103
Gwinea Bissau	64 299	515	411	8,4 %	-	35
Haiti	33 890	10 672	8 747	11,0 %	-	962
Kiribati	66	65	12	11,0 %	-	1
Laos	285 962	240 844	212 040	10,0 %	-	21 274
Lesotho	299 445	4 710	597	9,1 %	-	54
Liberia	327 056	3 113	2 001	4,5 %	-	90
Madagaskar	906 173	698 620	8 151	6,9 %	-	566
Malawi	259 579	246 715	238 199	0,1 %	-	199
Mali	30 942	5 873	3 700	5,1 %	-	189
Mauretania	675 106	336 957	332 825	8,8 %	-	29 243
Mozambik	1 619 461	1 144 760	1 099 775	3,0 %	-	33 386
Mjanma	2 731 998	2 593 015	2 470 859	11,0 %	-	273 017
Nepal	67 719	59 535	55 329	7,9 %	-	4 377
Niger	6 185	3 927	2 583	1,0 %	-	26
Rwanda	52 002	10 968	10 046	5,9 %	-	593
Wyspy Świętego Tomasza i Książęca	7 659	877	740	3,4 %	-	25
Senegal	471 995	337 004	330 186	10,0 %	-	32 859
Sierra Leone	265 673	2 927	1 455	3,3 %	-	48
Wyspy Salomona	61 559	61 419	61 272	22,2 %	-	13 612
Somalia	23 119	301	-	-	-	
Sudan Południowy	1 862	1 447	-	-	-	
Sudan	272 348	7 975	6 998	1,6 %	-	113
Tanzania	419 033	232 563	225 134	4,0 %	-	9 052

Timor Wschodni	4 187	1 256	0	12,3 %	-	0
Togo	211 711	17 563	16 359	6,4 %	-	1 045
Tuvalu	224	88	-	-	-	
Uganda	416 610	131 769	129 242	7,6 %	-	9 798
Vanuatu	742	77	22	4,0 %	-	1
Jemen	95 481	9 726	8 723	13,2 %	-	1 148
Zambia	352 622	54 298	49 852	2,8 %	-	1 371
Całkowite EBA	37 490 449	26 923 416	25 171 176	11,0 %		2 763 751

Kraje korzystające z systemu GSP+	Łączny przywóz x 1 000 EUR	Przywóz kwalifikowany x 1 000 EUR	Przywóz preferencyjny x 1 000 EUR	Średnia KNU	Średnia stawka GSP+	Utrata dochodów UE x 1 000 EUR
Armenia	334 119	200 580	196 657	4,6 %	-	9 028
Boliwia	547 509	83 017	78 203	1,7 %	-	1 319
Republika Zielonego Przylądka	84 537	68 040	61 240	20,1 %	-	12 288
Republika Kirgiska	104 734	7 444	4 541	5,5 %	-	249
Mongolia	74 705	17 351	14 060	11,0 %	-	1 542
Pakistan	5 917 043	5 268 942	5 116 967	10,1 %	-	514 803
Filipiny	7 075 078	2 437 012	1 766 682	7,6 %	-	133 553
Sri Lanka	2 266 802	1 922 801	1 167 843	8,9 %	-	103 391
Całkowite GSP+	16 404 528	10 005 187	8 406 193	9,2 %		776 174

Kraje korzystające ze standardowego GSP	Łączny przywóz x 1 000 EUR	Przywóz kwalifikowany x 1 000 EUR	Przywóz preferencyjny x 1 000 EUR	Średnia KNU	Średnia stawka GSP	Utrata dochodów UE x 1 000 EUR
Kongo	737 147	2 623	236	7,4 %	4,1 %	8
Wyspy Cooka	6 385	1 083		-	-	
Indie	38 052 127	8 626 452	7 929 033	9,6 %	6,5 %	247 014
Indonezja	13 531 056	6 140 299	4 835 094	8,2 %	4,6 %	174 707
Kenia	971 904	334 198	1 640	4,9 %	1,9 %	50

Mikronezja	39	24	4	11,5 %	7,0 %	0
Nauru	202	10		-	-	
Nigeria	17 072 490	161 796	129 049	7,3 %	2,8 %	5 726
Niue	269	35		-	-	
Samoa	879	457		-	-	
Syria	44 378	23 635	4 143	8,3 %	4,4 %	162
Tadżykistan	42 091	14 082	12 517	11,5 %	9,1 %	299
Tonga	237	177	127	9,7 %	3,2 %	8
Uzbekistan	172 288	106 678	93 595	6,7 %	4,3 %	2 220
Całkowity standardowy GSP	70 631 494	15 411 550	13 005 438	9,1 %	5,8 %	430 195